

INFORMATIEVEILIGHEIDSCOMITÉ
KAMER SOCIALE ZEKERHEID EN GEZONDHEID

ACTIVITEITENVERSLAG 2019

Algemeen

Het informatieveiligheidscomité is opgericht bij de wet van 5 september 2018, die in zijn artikel 97 verduidelijkt dat het mandaat van de externe leden van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid gehandhaafd wordt tot de datum van de benoeming van de leden van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité. De wet van 3 december 2017, waarbij eerder de Gegevensbeschermingsautoriteit werd opgericht, stelt daarenboven in zijn artikel 114 dat het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid tot die datum vergadert als een organisatie waarin de beide afdelingen (de afdeling sociale zekerheid en de afdeling gezondheid) worden geïntegreerd en die de taken uitoefent die met de GDPR verenigbaar zijn. Dat betekent dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité, weliswaar voorlopig bemand door de externe leden van het voormalig sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid, zijn activiteiten heeft kunnen starten in het najaar van 2018. In 2019 zijn er elf vergaderingen van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité geweest (iedere maand behalve in augustus) en twee keer heeft hij ook samen met de kamer federale overheid, die in afwachting van de benoeming van de leden bemand is door de externe leden van het voormalig sectoraal comité van het Rijksregister, in verenigde kamers vergaderd (op 5 maart 2019 en 5 november 2019).

In 2019 heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité 186 aanvragen behandeld en goedgekeurd: 139 aanvragen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid (6 in verenigde kamers) en 47 aanvragen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens inzake de gezondheid.

Voor zover ze volledig zijn, worden aanvragen in principe behandeld tijdens de eerstvolgende vergadering of ten laatste tijdens de daaropvolgende vergadering. In 2019 werden alle (als volledig beschouwde) aanvragen die bij de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité werden ingediend tijdig behandeld.

Verwerkingen van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid

Toegang tot de Kruispuntbankregisters

De Kruispuntbankregisters worden beheerd door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, bevatten uitsluitend identificatiepersoonsgegevens en zijn complementair en subsidiair ten opzichte van het Rijksregister van de natuurlijke personen. De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité heeft in 2019 een dertigtal organisaties (steeds voor uitdrukkelijk vastgestelde doeleinden) toegang tot de Kruispuntbankregisters verleend.

Tevens werd de tekst van de beraadslaging nr. 12/013 van 6 maart 2012 van de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid, die de algemene regels voor de toegang tot de Kruispuntbankregisters door organisaties met toegang tot het Rijksregister bevat, op 1 oktober 2019 door de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité geactualiseerd.

Verwerking van gegevens voor wetenschappelijke en/of beleidsondersteunende doeleinden

De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité heeft zich ook herhaaldelijk uitgesproken over de medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan wetenschappelijke onderzoeken die nuttig zijn voor de conceptie, het beheer en de kennis van de sociale bescherming. Deze medewerking gebeurde voornamelijk aan de hand van het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, dat wordt beheerd door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en sociaaleconomische persoonsgegevens van diverse instellingen van sociale zekerheid bevat. In 2019 zijn een twintigtal beraadslagingen over de mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verleend of gewijzigd. De mededeling van anonieme persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wordt sinds eind 2018 geregeld in de algemene beraadslaging nr. 18/140 van 6 november 2018 en vergt dus in beginsel niet langer geval per geval een aparte beoordeling door het informatieveiligheidscomité.

Bij de beraadslaging nr. 19/110 van 2 juli 2019 heeft het informatieveiligheidscomité de algemene regels inzake de medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan onderzoeken die worden gerealiseerd door middel van enquêtes vastgesteld. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ontvangt af en toe aanvragen van organisaties die in het kader van onderzoeken voor wetenschappelijke en/of beleidsondersteunende doeleinden een enquête willen afnemen bij een steekproef van bepaalde categorieën proefpersonen. Zij wordt daarbij doorgaans verzocht om op basis van vooraf vastgelegde criteria de doelgroep van het onderzoek af te bakenen, binnen die doelgroep een selectie van de proefpersonen te realiseren en aan de betrokkenen een door hen in te vullen vragenlijst over te maken. In de voormelde beraadslaging wordt vastgesteld onder welke voorwaarden de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid op dergelijke verzoeken kan ingaan.

Voorts heeft het informatieveiligheidscomité naar aanleiding van enkele aanvragen inzake de verwerking van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid die werden ingediend door het Belgisch statistiekbureau STATBEL de regels dienaangaande bepaald, in de algemene beraadslaging nr. 19/204 van 5 november 2019.

Tussenkoms van dienstenintegratoren van Gemeenschappen en Gewesten

Bij de beraadslaging nr. 18/184 van 4 december 2018 heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité geoordeeld over de beginselen die moeten worden gerespecteerd bij de uitwisseling van persoonsgegevens tussen actoren van het netwerk van de sociale zekerheid en organisaties van de Gemeenschappen en Gewesten met de tussenkomst van de dienstenintegratoren van die laatste. Die beraadslaging werd in 2019 aangepast, onder meer door de toevoeging van praktische richtlijnen voor de partijen (zo moet

de eindbestemming naar aanleiding van de indiening van zijn aanvraag tot het bekomen van een beraadslaging van het informatieveiligheidscomité laten weten of de mededeling van de persoonsgegevens rechtstreeks met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal verlopen of met de tussenkomst van de dienstenintegrator en in dat laatste geval gelden de bepalingen van de overeenkomst dienaangaande tussen de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de dienstenintegrator).

Het informatieveiligheidscomité heeft in 2019 overigens een tiental beraadslagingen verleend met betrekking tot stromen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn geworden door de zesde staatshervorming. Het gaat voornamelijk om gevallen waarin organisaties van de deeltentiteiten bevoegdheden van federale organisaties hebben overgenomen en in hun plaats leverancier of bestemming van persoonsgegevens zijn geworden.

Mededeling van persoonsgegevens aan belangenverenigingen voor personen met een handicap

Bij beraadslaging nr. 19/056 van 2 april 2019 heeft het informatieveiligheidscomité zijn instemming betuigd met de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de directie-generaal Personen met een Handicap van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid en de diverse belangenverenigingen voor personen met een handicap. Aan de hand van de webtoepassing *myhandicap* kunnen die organisaties erkenningsaanvragen indienen en de stand van het dossier van de betrokken personen met een handicap verder opvolgen. Deze mogelijkheid geldt echter uitsluitend voor non-profit organisaties die uitdrukkelijk tot doel hebben om de belangen van personen met een handicap te verdedigen. Zij mogen voorts enkel persoonsgegevens van hun eigen leden verwerken en die leden moeten ook hun *informed consent* geven.

Bewijskracht van gegevens die door de instellingen van sociale zekerheid worden verwerkt

Het informatieveiligheidscomité heeft tevens enkele keren beraadslaagd in uitvoering van het koninklijk besluit van 7 december 2016 *over de bewijskracht van de gegevens die door de instellingen van sociale zekerheid worden verwerkt*. Het heeft telkens gunstig geoordeeld over de voorgestelde procedures voor het opslaan, bewaren, uitwisselen, mededelen of weergeven van gegevens waarover de betrokken instellingen van sociale zekerheid beschikken. Daarna zijn die procedures ook telkens erkend door de bevoegde minister, waardoor de gegevens die aldus worden verwerkt (en hun weergave op een leesbare drager) voor de toepassing van de sociale zekerheid bewijskracht hebben, tot bewijs van het tegendeel.

Gebruik van persoonsgegevens door de betrokkene via een toepassing van een private derde

Diverse derden blijken momenteel bezig met de ontwikkeling van toepassingen die de burger de mogelijkheid geven om zijn gegevens te raadplegen in een bepaalde bron, al dan niet samen met gegevens uit andere bronnen en al dan niet met bijkomende dienstverlening. Het informatieveiligheidscomité heeft daarom in zijn beraadslaging nr. 19/004 van 15 januari 2019 het algemeen kader ter zake vastgelegd, om instellingen van sociale zekerheid in staat te stellen om gegevens van de sociaal verzekerden die te raadplegen zijn aan de hand van een door hen ontwikkelde toepassing ook ter beschikking te stellen van derde partijen die toepassingen of diensten aanbieden aan diezelfde personen. Zo kunnen burgers hun eigen gegevens op een veilige wijze raadplegen of laten verwerken in toepassingen van private dienstenaanbieders die

zij zelf kiezen. De beraadslaging nr. 19/004 van 15 januari 2019 doet evenwel geen afbreuk aan de bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité om zich, geval per geval, over dergelijke gegevensverwerkingen uit te spreken.

Bij zijn beraadslaging nr. 19/032 van 5 februari 2019 heeft het informatieveiligheidscomité vervolgens beslist over het gebruik van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid door de kredietinstellingen en de aanbieders van financiële producten en diensten (en hun respectieve kantoren en filialen) ten behoeve van de betrokken (bestaande en prospectieve) klanten.

Gebruik van de webtoepassing DOLSIS

In zijn aanbeveling nr. 12/01 van 8 mei 2012 heeft het toenmalig sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid (de voorganger van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité) een aantal veiligheidsmaatregelen vastgelegd die moeten worden gerespecteerd door de organisaties die in het netwerk van de sociale zekerheid persoonsgegevens willen raadplegen door middel van de webtoepassing DOLSIS. In 2019 werden opnieuw diverse organisaties gemachtigd om mits het naleven van diezelfde aanbeveling via de webtoepassing DOLSIS toegang tot het netwerk van de sociale zekerheid te bekomen.

Europese uitwisseling van persoonsgegevens – project EESSI

Om de sociaal verzekerden een meer doeltreffende sociale bescherming aan te bieden en de administratieve lasten te verlichten, voorziet de Europese Unie in een nabije toekomst een verplichte onderlinge uitwisseling van persoonsgegevens inzake de sociale zekerheid tussen de lidstaten aan de hand van elektronische middelen. Die beslissing wordt geconcretiseerd door het EESSI-project (“*Electronic Exchange of Social Security Information*”), een Europees beveiligd elektronisch netwerk dat de verschillende instellingen van sociale zekerheid verbindt en tot doel heeft om op internationaal niveau de rechtstreekse uitwisseling van betrouwbare en vertrouwelijke persoonsgegevens te verbeteren. De beraadslaging nr. 19/126 van 2 juli 2019 creëert een kader voor de (verplichte) mededeling van persoonsgegevens door Belgische instellingen van sociale zekerheid aan hun respectieve tegenhangers in de andere lidstaten van de Europese Unie, op een elektronische wijze, met toepassing van het EESSI-systeem.

Toekenning van aanvullende voordelen

Ten slotte heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité zich in 2019 opnieuw uitgesproken over diverse mededelingen van persoonsgegevens aan organisaties die aanvullende voordelen toekennen. Er kan daarbij in het bijzonder worden verwezen naar de beraadslaging nr. 16/008 van 2 februari 2016 met betrekking tot de oprichting van de buffergegevensbank bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid voor de automatische toekenning van aanvullende rechten of de verstrekking van inlichtingen dienaangaande (in 2019 laatst gewijzigd op 1 oktober) en naar de beraadslaging nr. 18/046 van 3 april 2018 met betrekking tot de online raadpleging van authentieke bronnen door instanties die aanvullende rechten toekennen in het kader van het project “geharmoniseerde sociale statuten” (in 2019 laatst gewijzigd op 7 mei).

Verwerkingen van persoonsgegevens inzake de gezondheid

Wetenschappelijk onderzoek of bevolkingsonderzoek

De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité behandelde meerdere aanvragen tot mededelingen van gepseudonimiseerde persoonsgegevens inzake gezondheid teneinde een wetenschappelijk onderzoek of een bevolkingsonderzoek op te starten. In dit kader werden er voor afzonderlijke projecten beraadslagingen afgeleverd aan de K.U. Leuven, de Vrije Universiteit Brussel, het Interuniversity Centre for Health Economics Research (I-CHER), het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, het Vlaams Instituut voor Kwaliteit en Zorg, het Vias Institute en de Stichting Kankerregister.

BelRAI

Op 15 januari werd de beraadslaging nr. 18/026 met betrekking tot BelRAI gewijzigd. BelRAI is een applicatie die toelaat de zorgbehoevendheidsgraad van patiënten in kaart te brengen. De wijziging had tot doelstelling de mobiele applicatie uit te rollen, wat de zorgverlener moet toelaten om BelRAI offline te gebruiken.

Helena

Bij beraadslaging nr. 19/152 van 3 september 2019 betreffende het gebruik van elektronische identificatiemiddelen aangeboden door privéorganisaties in het kader van de basisdienst ‘geïntegreerd gebruikers- en toegangsbeheer’ van het eHealth-platform in samenwerking met de federale authenticatiedienst van de FOD BOSA werden de voorwaarden opgenomen waaraan een privéorganisatie moet voldoen om een identificatiemiddel voor authenticatie van burgers te kunnen aanbieden.

Helena is een online platform waarmee de patiënt/gebruiker in een beveiligde omgeving kan communiceren met zijn zorgverleners en toegang kan krijgen tot medische documenten die op hem betrekking hebben en door zijn zorgverleners op Helena worden geplaatst. Het Informatieveiligheidscomité stelde vast dat het Helena-platform voldoet aan de voorwaarden opgenomen in hogervermelde beraadslaging nr. 19/152 (zie beraadslaging 19/210 van 5 november betreffende de toetreding van het Helena-platform tot de beraadslaging nr. 19/152 betreffende het gebruik van elektronische identificatiemiddelen aangeboden door privéorganisaties in het kader van de basisdienst ‘geïntegreerd gebruikers- en toegangsbeheer’ van het eHealth-platform in samenwerking met de federale authenticatiedienst van de FOD BOSA).

Cirkel van vertrouwen

Het informatieveiligheidscomité verleende een beraadslaging (nr. 19/166 van 1 oktober 2019) tot goedkeuring van het reglement tot vaststelling van de criteria voor de toepassing van een cirkel van vertrouwen door een organisatie in het kader van de uitwisseling van gezondheidsgegevens. Een ‘cirkel van vertrouwen’ is een groep gebruikers van een

organisatie, waarvoor die organisatie zelf op een aantal vlakken informatieveiligheidsmaatregelen organiseert en de correcte naleving ervan bewaakt, zodat andere organisaties er redelijkerwijze kunnen op betrouwen dat deze informatieveiligheidsmaatregelen worden nageleefd en deze maatregelen dus zelf niet meer moeten organiseren of bewaken. Opdat andere organisaties dan de organisatie die een cirkel van vertrouwen instelt, daarin rechtmatig vertrouwen zouden kunnen hebben, worden in het reglement criteria vastgelegd waaraan elke organisatie die dergelijke cirkel van vertrouwen wenst te organiseren moet voldoen.

Sciensano

De kamer sociale zekerheid en gezondheid heeft zich uitgesproken over meerdere mededelingen van gepseudonimiseerde persoonsgegevens die de gezondheid betreffen aan het healthdata.be platform. Het Informatieveiligheidscomité heeft tijdens zijn vergadering van 3 september 2019 een beraadslaging (nr. 19/150 van 3 september 2019) verleend met betrekking tot de mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens die de gezondheid betreffen door het RIZIV, de FOD Volksgezondheid en de Technische Cel aan Sciensano in het kader van de studie “AntiMicrobial consumption data of Belgian hospitals linked with DIAgnoses (AM-DIA project).”

Varia

De kamer sociale zekerheid en gezondheid heeft tijdens zijn vergadering van 4 juni 2019 geoordeeld over de wijziging van beraadslaging nr. 17/037 van 18 april 2017 met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens aan en door het eHealth-platform in het kader van de berekening van de gebruiksdrempels voor de financiële tegemoetkoming aan de huisartsen en aan de tandheelkundigen voor het gebruik van telematica en het elektronisch beheer van de medische dossiers (geïntegreerde praktijkpremie).

Het Informatieveiligheidscomité heeft zich uitgesproken over de mededeling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen in het kader van een ziekenhuisvrijstelling voor het gebruik van een geneesmiddel voor geavanceerde therapie geproduceerd door N.B. (zie beraadslaging nr. 19/074 van 7 mei 2019).

Het Comité heeft tevens geoordeeld over de mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens die de gezondheid betreffen door het Inter mutualistisch Agentschap en de Stichting Kankerregister in het kader van een farmaco-epidemiologische studie na de verlening van de vergunning voor lixisenatide en andere “Glucagon Like Peptide-1 Receptor Agonists” (zie beraadslaging nr. 19/148 van 3 september 2019). Het Informatieveiligheidscomité heeft zich tijdens zijn vergadering van 5 november 2019 onder meer uitgesproken over de oprichting van een Belgisch register met betrekking tot cerebrale parese (zie beraadslaging nr. 19/198).

Verdere inlichtingen

Het voorliggende verslag behelst een beknopt overzicht van de activiteiten van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité in 2019, met de vermelding van enkele specifieke inhoudelijke thema's die behandeld werden en in

voorkomend geval met de verwijzing naar de beraadslagingen waarin dat gebeurde. Voor een volledig overzicht van die beraadslagingen (met inbegrip van deze die hiervoor niet uitdrukkelijk werden vernoemd) kan u terecht op https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/deliberations-csi-list?term_node_tid_depth=51 (voor verwerkingen van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid) of <https://www.ehealth.fgov.be/ehealthplatform/nl/sectoraal-comite/documenten> (voor verwerkingen van persoonsgegevens inzake de gezondheid).